

Convenant AKO

Alphens Keten Overleg voor zorg en welzijn

Samenwerking van het sociaal en medisch domein in de wijken en kernen van de gemeente Alphen aan den Rijn

CONCEPT

September 2015

1. Inleiding

Het Convenant *AKO, Alphens Keten Overleg voor zorg en welzijn. Samenwerking van het sociaal en medisch domein in de wijken en kernen van de gemeente Alphen aan den Rijn* is het resultaat van overleg tussen Gemeente Alphen aan den Rijn, Alphen op 1 lijn (de koepelorganisatie van vier eerstelijnsgezondheidscentra in de kern Alphen aan den Rijn) en Zorg & Zekerheid, dat in 2013 is gestart. In de loop der tijd zijn ook de thuiszorgorganisaties, vertegenwoordigd door Activite, en TOM in de Buurt bij het overleg aangeschoven.

Doel van het Convenant is om de inwoners van Alphen aan den Rijn op tijd de juiste zorg en ondersteuning te bieden, integraal, zo licht als mogelijk en zo zwaar als noodzakelijk. Hiervoor hebben we een gezamenlijke verantwoordelijkheid en moeten we met elkaar samenwerken. Met het ondertekenen van dit Convenant erkennen we dat en spreken we ons commitment uit.

Bij dit Convenant is een plan van aanpak als bijlage opgenomen, waarin we beschrijven hoe we de intenties van dit convenant de komende tijd willen borgen. In dit plan van aanpak wordt ook een korte schets van het voortraject en van de rol van de aangesloten partijen gegeven.

Met het onderschrijven van het Convenant spreken partijen hun commitment uit voor de doelen. De samenwerkingsagenda en de resultaten in de zorg en ondersteuning zullen in de praktijk in de wijk vorm moeten krijgen. Hiervoor dragen de onderschrijvende partijen een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid.

De intenties van het Convenant worden bewaakt door het Alphens Ketenoeverleg voor zorg en welzijn (het AKO), waarin alle partijen die het Convenant ondertekenen vertegenwoordigd zijn. Het AKO geeft op basis van de samenwerking in de wijken accenten aan per jaar. Het Convenant heeft geen van te voren bepaalde convenantsperiode.

2. Gezamenlijke visie

Mensen maken de samenleving. Elk mens doet dit op zijn eigen wijze en maakt zijn eigen keuzes. De meeste mensen kunnen en doen dit met verve. Zij gaan naar school, zijn aan het werk, leiden een actief sociaal leven met vrienden en binnen diverse verenigingen. Zij participeren optimaal naar eigen vermogen in de samenleving en nemen hiervoor de verantwoordelijkheid: op eigen kracht.

Op sommige momenten lukt het niet op eigen kracht, dan is hulp nodig. Meestal vindt het gezin of de alleenstaande deze zorg en/of ondersteuning in het sociale netwerk. Soms krijgt iemand dat voor kortere of langere tijd om welke reden dan ook niet voor elkaar. Op dat moment is er professionele zorg en ondersteuning beschikbaar. Deze zorg en ondersteuning richt zich op het hervinden van de eigen kracht of het versterken van de eigen kracht. Zelfredzaamheid is een belangrijke basis om te kunnen participeren in de samenleving. In een zelfredzame samenleving zijn mensen die elkaar wederzijds zorg en ondersteuning bieden de vruchtbare bodem voor het samen meedoen aan deze samenleving.

Nieuw concept gezondheid

We sluiten aan bij de nieuwe definitie van gezondheid die arts-onderzoeker Machteld Huber, – samen met de Gezondheidsraad en ZonMw–, heeft ontwikkeld.

Machteld Huber ontdekte dat de huidige definitie van de Wereld Gezondheids Organisatie (1948) niet meer voldoet. Die luidt: 'Gezondheid is een toestand van volledig fysiek, geestelijk en sociaal welbevinden en is niet louter het ontbreken van ziekte of gebrek'. "De wijze waarop 'gezondheid' gedefinieerd is, bepaalt in grote mate de manier waarop we met zorg omgaan. Onbedoeld stimuleert deze definitie dus medicalisering van de zorg. Het is niet wenselijk dat patiënten en de gezondheidszorg hun focus op ziekte houden, terwijl – ondanks ziekte – een kwalitatief hoogwaardig en zinvol leven mogelijk is."

In samenwerking met de Gezondheidsraad en ZonMw komt Huber – na gedegen onderzoek – met een nieuwe definitie van gezondheid: Gezondheid als het vermogen om zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven. Huber gebruikt voor dit nieuwe concept ook de term Positieve Gezondheid.

Maatschappelijke transformatie

Zorg en welzijn zijn in Nederland flink in beweging. De betaalbaarheid van ons zorgstelsel staat ter discussie en er is een pleidooi voor het vervangen van duurdere vormen van zorgverlening door lichtere vormen. Nieuwe begrippen en nieuwe vormen van dienstverlening doen hun intrede, evenals nieuwe wetten en nieuwe 'spelers'. Substitutie van zorg naar welzijn en de juiste zorg op de juiste plek zijn onderwerp van gesprek.

Dit alles vindt plaats binnen het kader van een maatschappelijke transformatie van de zogenaamde verzorgingsstaat naar de zogenaamde zelfredzame samenleving, waarbij eigen kracht en eigen regie centraal staan. Opvattingen over de rol van de overheid, professionals en burgers verschuiven. Het sociaal domein en het medisch domein komen in een andere verhouding tot elkaar te staan. Medisch en sociaal domein maken idealiter deel uit van dezelfde ketens. De komende jaren zullen we met elkaar binnen die veranderende maatschappelijke context onze rollen moeten herdefiniëren. Samen kunnen we de vraag beantwoorden hoe de keten van zorg en ondersteuning er uit ziet. Van belang daarbij is dat we elkaar leren kennen en de ruimte bieden om met elkaar en van elkaar te leren.

3. Doel van de samenwerking

Het streven is dat de inwoners van Alphen aan den Rijn, ook zij met een kwetsbare gezondheid of beperkte zelfredzaamheid, zo lang en zo goed mogelijk kunnen blijven meedoen in onze samenleving. Huishoudens met een complexe problematiek krijgen waar nodig tijdige ondersteuning om erger te voorkomen.

Om de zorg en ondersteuning in de buurt zo effectief en efficiënt mogelijk in te richten is goede samenwerking noodzakelijk. Effectief betekent dan dat de ingezette zorg en middelen

aansluiten bij de behoefte van de individuele inwoner en/of groep inwoners in de buurt of wijk. Efficiënt betekent dat we niet meer of minder, en zeker geen overlappende zorg en middelen inzetten, dan nodig zijn om effectieve zorg en ondersteuning te leveren. Hierbij kan ook gekeken worden naar wat er nodig is aan voorzieningen om te voorkomen dat mensen zorg en ondersteuning nodig hebben.

De paradigma's weerbaarheid en zelfredzaamheid spelen een belangrijke rol bij een andere manier van werken, niet alleen binnen de gemeente, maar ook binnen de medische zorg: samen met de inwoner kijken naar wat deze zelf kan, eventueel ondersteund door familie, kennissen, buurt, sociaal netwerk.

4. Gemeenschappelijke kernwaarden

Partijen delen onderstaande gemeenschappelijke kernwaarden:

- we bieden op tijd de juiste zorg en ondersteuning, integraal, zo licht als mogelijk en zo zwaar als noodzakelijk;
- de vraag van de inwoner is uitgangspunt, de inwoner staat centraal;
- we sluiten aan bij de kracht van de inwoner;
- de regie ligt bij de inwoner (eigen regie).

Partijen delen de bovengenoemde maatschappelijke opgaven en werken aan dezelfde doelen. Met dit Convenant willen we een basis leggen onder onze samenwerking, zodat zorg en ondersteuning, zo nodig, adequaat en op maat kan worden verleend.

Bijlage: Plan van Aanpak AKO

Alphen aan den Rijn, 3 november 2015

Gemeente Alphen aan den Rijn

J.A. de Jager, wethouder

Zorg & Zekerheid

A.M. van Houten, MHA, voorzitter Raad van Bestuur

GGD Hollands Midden

dr. drs. S. de Gouw, directeur publieke gezondheidszorg

Tom in de Buurt

René Verkuylen, bestuurder

Eerstelijnszorg

Alphen op 1 lijn

drs. J.H. van Selm, huisarts – voorzitter Stichting Alphen op een lijn

Stichting Gezond Boskoop, mede namens huisartsenpraktijk Van Wiechen

drs. D.P. Shackleton, huisarts – voorzitter Stichting Boskoop Gezond

Huisartsenpraktijk Kallan

mw. drs. C. Kallan, huisarts

Namens de huisartsenpraktijken Rijnwoude

mw. drs. N. Griffioen-Neven, huisarts

Thuiszorg organisaties

Activite, mede namens IZO en Wijdezorg

J. Baks, directeur extramurale zorg

Coöperatieve Vereniging Plicare U.A.

Mw. M.C. van Leeuwen, bestuurder

Vierstroom